

Суть впровадження: інформаційне забезпечення екстреної контрацепції в Україні.

Пропонується для впровадження в лікувально-профілактичних установах практичної охорони здоров'я (обласних, міських, районних) інформаційне забезпечення екстреної контрацепції в Україні.

Екстрена або невідкладна контрацепція (ЕК) – це методи та режими контрацепції, що дозволяють попередити настання небажаної вагітності протягом декількох днів від незахищеного або недостатньо захищеного статевого контакту. До таких методів та режимів відносяться: застосування високих доз синтетичних прогестинів, застосування комбінованих оральних контрацептивів (КОК) за схемою Уизре, невідкладне введення внутрішньо маткових засобів, застосування блокторів протестеронових рецепторів та застосування антигонадотропінів. Найбільшого розповсюдження в світі і в Україні набули перші два методи ЕК. За показниками контрацептивної ефективності (індекс Перля) та безпеки застосування високі дози левоноргестрелу мають переваги перед застосуванням (КОК) за схемою Уизре. За даними доказової медицини, високу ефективність демонструють як схема з двократним застосуванням таблеток левоноргестрелу по 750 мкг з інтервалом у 12 годин протягом 72 годин після статевого контакту, так і схема з однократним застосуванням 1500 мкг левоноргестрелу протягом 96 годин після статевого акту. Слід зазначити, що переносність останнього режиму у ряді досліджень є дещо кращою.

Останні десять років в Україні спостерігається стійка тенденція до зростання попиту на таблетки левоноргестрелу 750 мкг №2 (препарат “Постинор”). Не дивлячись на те, що таблетки левоноргестрелу 750 мкг №2 зареєстровані в Україні як репептурний засіб, широке розповсюдження, багаторічний стереотип серед населення, доступність дозволяють споживачам безперешкодно придбати даний засіб у аптеках та застосовувати його без рекомендацій лікаря. Відсутність належної інформації та консультивання стають причинами хибного тлумачення методу ЕК серед населення, неправильного застосування засобів ЕК,

багаторазового використання та нехтування засобами планової контрацепції. Наприклад, за даними досліджень фармацевтичного ринку в Україні, у ряді регіонів на 1 придбану упаковку КОК припадає 2-3 упаковки засобу для ЕК. Це не може не відображатися на стані репродуктивного здоров'я жіночого населення, що фіксується лікарями акушерами-гінекологами при звертанні жінок, які використовували засоби ЕК.

За багато років серед медичних працівників склалися упереджене ставлення до засобів ЕК, разом з тим ними визнається факт, що ці засоби є необхідними. При цьому необхідно відмітити, що ВООЗ рекомендує якнайширше використовувати метод ЕК як альтернативу аборту, ранні і віддалені наслідки від якого є набагато важчими, аніж від використання засобів ЕК. Наприклад, починаючи з 1998 року, застосування схем з левоноргестрелом регламентовано у 52 країнах світу, а у деяких країнах регуляторні органи охорони здоров'я затвердили безрецептурний відпуск засобів ЕК на основі чистого левоноргестрелу (FDA USA – Адміністрація з контролю за продуктами харчування та ліками США, серпень 2006 р.).

Все вищезазначене обумовлює розробку та подальше впровадження стратегії інформаційного забезпечення надання послуг з ЕК в Україні, спрямовану на коректне та безпечне використання цього ефективного та необхідного методу попередження незапланованої вагітності. У інформаційному листі подається алгоритм організації інформаційного забезпечення надання послуг з ЕК в Україні. У даний процес повинні бути залучені лікарі, середній медичний персонал, провізори аптек, проміжні споживачі (ті, що придбають у аптеках), кінцеві споживачі (жінки, що вживають засоби ЕК), а також фармацевтичні компанії – виробники засобів для ЕК (в Україні – Представництво угорського хімічного заводу „Ріхтер Гедеон”).

За додатковою інформацією з даної проблеми слід звертатись до авторів листа: Український інститут громадського здоров'я МОЗ України, д.мед.н. Слабкий Г.О., (044) 284-39-34.